

حرف حساب

«انیمیشن کوتاه»

بچه سر راهی نیست

■ **امیر محمد دهستانی**
نویسنده و انیمیشن ساز

انیمیشن بخش‌ها و انواع مختلفی به لحاظ ساختار، مخاطب، نوع و تولید دارد. در این بین، در کل ساختارمندترین و شاید بتوان گفت حرفه‌ای‌ترین بخش انیمیشن در ایران که حالا دیگر روند و روتین‌های مشخصی دارد، بخش تولید مجموعه‌ها و سریال‌های انیمیشن است و از دانه‌ترین، اصطلاحاً چریکی‌ترین و در عین حال خلاق‌ترین بخش را نیز باید تولیدات انیمیشن کوتاه دانست.

به نظر من سایر انواع تولیدات مثل آگهی‌های تبلیغاتی، انیمیشن‌های سینمایی، موزیک‌ویدئوها، میان‌برده‌ها، انیمیشن برای گیم‌ها و غیره در طیفی میان این دو قرار می‌گیرند، البته این‌ها یک نگاه کلی است و نمی‌توان ۱۰۰ درصد آن را دقیق دانست، بنابراین این نمی‌توان با نظر قاطع در مورد سازمان نیافته‌بودن انیمیشن ایران موافق بود. اصولاً اگر سازوکاری در انیمیشن نداشتیم، نمی‌توانستیم امروز انیمیشن ایران را در این گسترده‌ی داشته باشیم.

مشکل این بوده و است که این سازمانده‌ها با فراز و فرودها و افت‌وخیزهای بسیاری خصوصاً در مدیریت‌ها و بودجه توأم بوده که موجب شده نتوانیم انیمیشن ایران را به جایگاهی که شایسته آن است، برسانیم. عدم ثبات در تصمیم‌گیری‌ها و جهت‌دهی و نبود بودجه و خصوصاً عدم ثداوم و پایداری همان بودجه‌اندک جزو سم‌های مهلک نهال انیمیشن در ایران بوده و هستند، به عنوان یک مثال اخیر و دم‌دست به انحلال تأسیسات معاونت مستقل انیمیشن در هر مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و پویانمایی و تبعاً حذف ردیف بودجه برای تولیدات جدید آن نگاه کنید. این معاونت در حقیقت، تنها و تنها حضور و وجود رسمی مقوله انیمیشن در کل ساختار دولت در ایران بوده است که پس از چند دهه مطالبه سرانجام اتفاق افتاده بود و یک دستاورد مهم برای انیمیشن‌سازان بعداز سال‌ها مطالبه محسوب می‌شد.

تأسیس معاونت انیمیشن در دوران مدیریت آقای محمدمهدی طباطبایی‌زاد بر مرکز شکل گرفت و با موفقیت در دوره آقای محمد حمیدی‌مقدم ادامه یافت، اما در حال حاضر با تعطیلی این معاونت مستقل و محدودیتی در حد قطع ردیف بودجه تولید آن، با ذهنیت انتقال عملکرد آن در آینده به بنیاد ملی، فعلاً انیمیشن کوتاه ما که بزرگ‌ترین افتخارات را در سطح جهان کسب کرده مثل یک بچه سرراهی حالتی از اینجا رانده و از آنجا مانده پیدا کرده است! خود این مصداق همان عدم ثداوم در تصمیم و بودجه است که عرض کردم، البته شاید بتوان این معاونت را که با هدف ساماندهی به بخشی از انیمیشن کشور تأسیس شد (و بنده حدود پنج سال با افتخار امینتاد مسئولیت آن بودم) زمینه‌ساز تأسیس بنیاد ملی پویانمایی دانست که قرار است این وظیفه و رویکرد را در ایضا وسیع‌تر بزرگ‌تر ادامه دهد، بنابراین به نظر من نفس تأسیس چنین مرکزى مورد مطالبه و مطلوب اکثریت جامعه انیمیشن است، اما مسئله همین است که بنیاد چه رویکردی را در پیش خواهد گرفت؟ با ورود بنیاد قرار است تولیدات متمرکز و کاتالیزه شوند؟ اگر این امر موجب تک‌سلیقه‌ای شدن انیمیشن ما و خصوصاً تحمیل ایده‌ها و نگاه‌ها به آثار شود، مسلماً مثبت نخواهد بود.

معرفی کتاب

تبیین سیره رفتاری و عملی

شهید سلیمانی در «رسم شهادت»

کتاب «رسم شهادت» به قلم محمد تقی فیاض بخش تفسیری توحیدی از مقام شهادت و سیره رفتاری و عملی شهید سلیمانی است. این کتاب از دو بخش تشکیل شده است؛ اول متن سخنرانی استاد محمد تقی فیاض بخش در آیین گرامیداشت مقام شهید و رونمای از کتاب «شهید» رهیافتی به راز و رمز مقام شهادت» است که به مناسبت سومین سالگرد شهادت سردار سلیمانی ایراد شد و دوم متن گفت‌وگویی است که ایشان با مکتب شهید سلیمانی و همکار ی سیمافکر انجام دادند و به صورت تصویری با عنوان «بر مدار دوستی» منتشر گردید. در هر دوی این بیانات شاهد تفسیری توحیدی از مقام شهادت و نیز تفسیری توحیدی از سیره رفتاری و عملی شهید سلیمانی هستیم. در بخشی از کتاب «رسم شهادت» می‌خوانیم: «تأمل در سیره عملی و حالات روحی شهید در اصل تأمل در طریق نیل به توحید و طریق محبت است. ما در احوالات و سیره عملی شهید تأمل می‌کنیم تاگره‌های ذهنی و قلبی‌مان نسبت به اصل سیروسلوک الی‌الله باز شود. پس نقل خوبی‌ها و حاصل شهید، صرفاً یک خاطره گویی نیست، بلکه بی‌جویی یک پرسش و دراصل پرسش توحیدی است. اگر می‌پرسیم که چرا شهید سلیمانی همه طوایف و اقشار را دوست می‌داشت، در واقع مشغول پرسیدن از چیز بالاتری هستیم؛ آن سؤال بالاتر این است که «نسبت توحید با مودت و دوستی همه اقشار و طوایف چیست و چرا توحید موحدا را به وادی این دوستی می‌کشاند؟». اگر می‌پرسیم که چگونه یک فرمانده نظامی میدانی – که حتماً به فرامش خون‌های بسیاری از دشمنان ریخته شده است – این قدر لطیف و اهل ظرف‌افت بود؟ در واقع مشغول پرسیدن از مختصات راه توحید و اطوار زیست یک موحدیم: «چگونه است که موحد هم لطیف است و هم پرخش؛ لطیف در دوستی و خشن در دشمنی بر سر دوستی؟». اینها سوالاتی است که ما درباره شهید حاج قاسم سلیمانی می‌پرسیم. جواب این سوالات در خود توحید است. پس نقطه عزیمت ما و نقطه نهایت ما در بی‌جویی این پرسش‌ها توحید است. این راه را با کسانی که آشنای توحیدند می‌توان طی نمود؛ پس باید این سوالات را به سالکان و آشنایان این راه عرضه کرد. مسیری که در کتاب پیش رو طی شده‌است.»

فرهنگی

سرویس فرهنگی ۶۰۴۸۵۳۲

«روزی روزگاری آبادان»

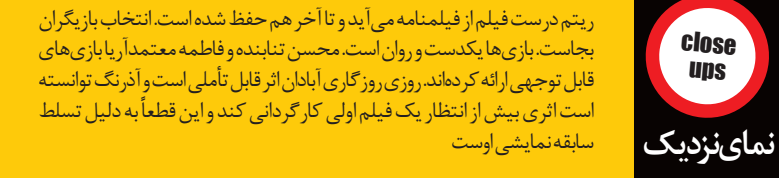
بدون لרزش دورین

سینما

افشین علیار

حمیدرضا آذرنگ پس از فعالیت در عرصه نمایشنامه‌نویسی و کارگردانی نمایش بازیگری با فیلم «روزی روزگاری آبادان» سراغ کارگردانی سینما آمده که سال‌ها پیش نمایشی با همین موضوع روی صحنه برده بود. اساساً سابقه نمایشی او باعث شده است آذرنگ با تسلط کافی در متن و اجرا اولین اثر سینمایی‌اش را خلق کند. او با ساخت این فیلم سعی داشته اثری ضد جنگ خلق کند و فیلم او جنگ امریکا و عراق در دهه ۹۰ است. فیلم شروع درستی دارد و می‌تواند به راحتی قسه بگوید. قصه‌اش راحت و روان در ابعادی هموار به دور از خرده‌هیز رنگ‌ها جلو می‌رود. آذرنگ در اینجا موقعیت‌ها اقتدر باورپذیری را در متن و اجرا گنجانده که حتی محدودیت مکانی هم کسالت پار نشده است. غیر از فصل آغازین فیلم تمامی سکانس‌ها داخل یک خانه می‌گذرد، تدبیهات اجرایی آذرنگ اقتدر منظم کنار هم چیده شده است که احتمالاً مخاطب متوجه گذر زمان نمی‌شود. اساساً مواد و عناصر انتخاب شده برای روایتی درست و منطبق با چیدمان منطقی شکل گرفته و شناخت موقعیت و معرفی شخصیت‌ها به اندازه است. به همین دلیل می‌توانیم ما معرفی مسیر مشخصی جلو برویم و در رابطه هر دوی آنها با سه فرزندشان رئالیستی و باورپذیر است. این نشانی از شناخت فیلمساز از خانواده است، بحث اصلی روزی روزگاری آبادان خانواده است. قبل از اینکه فیلمساز قصه ضد جنگ بگوید خانواده برای او اولویت خاصی داشته است، یعنی همان ابتدا ما رابطه‌ای می‌بینیم که به درستی در روند قصه شکل رابطه‌ها به مخاطب معرفی می‌شوند، بحث و جدل‌ها همگی در خدمت معرفی تم اثر است، شاخ و برگ اضافی در کار نیست، پارادوکسی

رویداد

ریمت در دست فیلم از فیلمنامه می‌آید تا آخر هم حفظ شده است. انتخاب بازیگران بجاست. بازی‌ها یکدست و روان است. محسن تنبنده و فاطمه معتمدآری بازی‌های قابل توجهی ارائه کرده‌اند. روزی روزگاری آبادان اثر قابل تأملی است و آذرنگ توانسته است اثری بیش از انتظار یک فیلم اولی کارگردانی کند و این قطعاً به دلیل تسلط سابقه‌نمایشی اوست

را در فضاهای ابتدایی شاهد هستیم اما همین تفاوت موقعیت به‌وجود آمده علتی برای شناخت بیشتر شده است. حتی از تباط دختر خانواده با پسر همسایه روبرویی همانند از تباط تلفنی نصیر با دوستش شقایق، کمک بیشتر به موقعیت می‌کند. فیلم جلو می‌رود از جایی به بعد فضای متنشخ خانه به فضایی شاد درمی‌آید. در همان مقطع مخاطب به دنبال یک اتفاق یا یک بحران است، آن بمب که بحران و گره‌افکنی اثر است فضا را به فانتری و البته سوررئال تغییر می‌دهد. جا خوردن مخاطب از بمب عمل نکرده که از سقف آویزان است و اینکه آن بمب چطور می‌تواند به انگلیسی حرف بزند کاملاً بچاست اما این شکل از قصه‌گویی فانتری در یک لو‌کیشن ثابت مخاطب را از فیلم دور نمی‌کند، چرا که به موازات جدیت متن شیرینی‌هایی هم در دیالوگ‌ها شنیده می‌شود. همین نکته در نگه داشتن مخاطب تأثیر بسزایی دارد. از سوی دیگر اینگونه فیلم‌ها باید برای مخاطب جذابیت ایجاد کند که آذرنگ با تسلط کافی بر اجرا توانسته است نه تنها برای لحظه‌های عجیب ایجاد کند، بلکه مسیر داستان با کنجکاو ی مخاطب جلو می‌رود و روند فیلم برای مخاطب اهمیت پیدا می‌کند تا ببیند انتها چه اتفاقی رخ می‌دهد. موقعیت فیلم

اعتصاب گسترده بازیگران بازی‌های ویدئویی در هالیوود

اجازه نمی‌دهیم هوش مصنوعی صدا و چهره‌ها را بدزدد

در حالی که مذاکره کنندگان اتحادیه انجمن بازیگران امریکا، موسوم به «سگ-افترا» می‌گویند پیشرفت‌هایی در زمینه دستمزدها و ایمنی شغلی در قرارداد بازی‌های ویدئویی حاصل شده است، اما استودیوها حاضر به توافق سر استفاده از هوش مصنوعی نیستند و همین موجب شده است جمعی از صداییستگان و اجراکنندگان موشن کیچر بازی‌های ویدئویی اعتصاب کنند.

close ups

نمای نزدیک

توقف کار، اعتصاب و اولین اقدام بزرگ کارگری از سوی «سگ-افترا» پس از ادغام دو اتحادیه بزرگ بازیگران هالیوود در سال ۲۰۱۲ بود. پس از آن که سال گذشته نگرانی‌ها در باره نحوه استفاده استودیوهای فیلمسازی از هوش مصنوعی موجب برپایی اعتصابات گسترده در صنعت سینما و تلویزیون شد، اعضای اتحادیه انجمن بازیگران امریکا به رهبران این اتحادیه به اختیار کامل دادند در صورت عدم دستیابی به نتیجه مطلوب، باز هم دست به اعتصاب بزنند.

چهارشنبه ۱۷ مرداد ۱۴۰۳ | ۲ صفر ۱۴۴۶|

روایت مدیر جشنواره ونیز

از «جوکر: جنون مشترک»

جوکر ۲ جسورانه‌ترین فیلم اخیر هالیوود

مدیر جشنواره ونیز آلبرتو باربارا فیلم موزیکال روانشناختی «جوکر: جنون مشترک» ساخته تاد فیلیپس را یکی از «جسورترین، شجاعانه‌ترین و خلاقانه‌ترین فیلم‌های اخیر سینمای امریکا» دانست و سازنده‌اش را یکی از خلاق‌ترین کارگردانان حال حاضر دنیا خواند. باربارا با بیان اینکه «جوکر: جنون مشترک» ادامه داستان فیلم «جوکر» (۲۰۱۹) است اما کاملاً با آن متفاوت است، گفت: «اگر انتظار دارید این فیلم از نظر خشونت یا چیزهای دیگر مشابه فیلم جمله فیلمنامه‌نویس اثر اسکات سیلور در اتاق حضور را اوایل فوریه در لس آنجلس دیدم، چهار یا پنج نفر، از حیرت آ باز مانده بود.» باربارا تأکید کرد: «جوکر: جنون مشترک» از فیلم قبلی «تاریک‌تر» است. فیلم «جوکر» محصول سال ۲۰۱۹ قرار بود یک فیلم مستقل و بدون دنباله باشد، اما پس از اکران آن فیلیپسی اعلام کرد د علاقه‌مند به ساخت دنباله‌ای بر این اثر است. نهایتاً در در ژوئن ۲۰۲۲ ساخت این دنباله با فیلمنامه‌ای که از نسوی خود فیلیس با همراهی سیلور و به پایه شخصیت ابرشر جوکر نوشته شده بود، تأیید شد. واکین فینیکس یک بار دیگر نقش «آر تورتو فلک/جوکر» را در «جوکر: جنون مشترک» ایفا کرد و لیدی گاگا، ژاسی بیئتس، استیو کوگان، برندن گلیسون و کترین کینر از دیگر بازیگران فیلم هستند. باربارا که باسابقه‌ترین مدیر جشنواره ونیز محسوب می‌شود، بازی فینیکس در «جوکر: جنون مشترک» را ستود و گفت: «او اجرای «واقعاً برجسته‌ای» در این فیلم داشته است.» فهرست رسمی آثار پذیرفته‌شده در بخش‌های مختلف هشنادویکمین دوره جشنواره ونیز ۲۰۲۴ اعلام شد و «جوکر: جنون مشترک» طی روزهای آتی نخستین نمایش خود را در بخش مسابقه این فستیوال معتبر تجربه خواهد کرد.

«درون و بیرون ۲» پر فروش‌ترین انیمیشن تاریخ سینما شد

انیمیشن «درون و بیرون ۲» طی اکران شش هفته‌ای خود با تیت رقم ۱/۴۶ میلیارد دلار در فروش جهانی، توانست از رکورددار قبلی، انیمیشن «فروزن ۲» با ۱/۴۵ میلیارد دلار فروش جهانی عبور کند و در جایگاه پر فروش‌ترین انیمیشن تاریخ قرار گیرد.

انیمیشن «درون و بیرون ۲» که دنباله «درون و بیرون» محصول کمپانی دیزنی و پیکسار است، ۶۰۱ میلیون دلار در امریکا و ۸۶۱ میلیون دلار در بازارهای بین‌المللی فروش داشته است. «درون و بیرون ۲» رکورد دیگری را نیز به نام خود ثبت کرده و موفق شده است تنها طی ۱۹ روز از مرز یک میلیارد دلار عبور کند. هرچند باسازای «شیر شاه» در سال ۲۰۱۹ با رقم ۱/۶۵ میلیارد دلار فروش جهانی از «درون و بیرون ۲» و «فروزن ۲» درآمد بیشتری کسب کرد، اما دیزنی این اثر را در دسته فیلم‌های لاواکشن دسته‌بندی کرده است. از نظر فروش جهانی، «درون و بیرون ۲» به تازگی از «باربی» (گر تاگرویک) با فروش ۱/۴۴ میلیارد دلار نیز پیشی گرفته و به سیزدهمین فیلم پرفروش تاریخ سینما تبدیل شده است. همچنین این فیلم پرفروش‌ترین فیلم سال ۲۰۲۴ تاکنون است و تنها فیلمی است که امسال به باشگاه میلیاردی‌ها پیوسته است. از جمله علل محبوبیت قسمت اول این انیمیشن که در سال ۲۰۱۵ اکران شد، جذابیتی بود که برای همه گروه‌های سنی داشت و تبلیغات دهان به دهان فوق‌العاده‌ای که سبب شد فروش «درون و بیرون» به ۸۵۸ میلیون دلار برسد. این در حالی است که دنباله آن توانست در عرض چند هفته از این فروش پیشی بگیرد. «درون و بیرون» راوی قصه دختری به نام «رابلی» بود که به دنبال نقل مکان خانواده‌اش درگیر احساسات و مخاطب تغییر احوال و واکنش احساسات او (شادی، غم، خشم، ترس و انزجار) را از مرکز فرماندهی بدنش (مغز) دنبال می‌کرد. پیتر داکتر کارگردانی این اثر را بر اساس فیلمنامه‌ای که همراه گگ لفلوه و جاش کولی به نگارش درآورده بود، بر عهده داشت. «درون و بیرون ۲» با هزینه تولید ۲۰۰ میلیون دلاری، کمپانی پیکسار از از رکود خارج کرد. منتقدان و مخاطبان از دنباله فیلم لذت بردند و تبلیغات مثبت دهان به دهان برای فروش این انیمیشن بسیار کارساز بود. تماشاگر در «درون و بیرون ۲» به کارگردانی کلسی من به دنیای «رابلی» نزدیک به یک دهه پس از فیلم نخست وارد می‌شود؛ جایی که احساسات آشای‌شادی (پولر)، نیم (سمیت) و خشم (بلک) در کنترل او بودند. اما وقتی او به کمپ تابستانی می‌رود، احساسات جدیدی مانند اضطراب (مایا هاوک) و حسادت (آبودیور) شرم، (پاول والتر هاوارز) و نوستالژی (جون اسکوب) ظاهر می‌شوند و احساسات متناقضی را به همراه می‌آورد.

فروتن

توانمندی